

תשורה

משמחת נישואין
של
שניאור זלמן ומושקא
זאנדהויז

ויהי אהבה ושלום
ביתם בית עלי ועל
אשרי ומכה אור
ואהבה שלמה היא
תורת החסידות וצדק
חסידות

יום שלישי ה' אדר ה'תשע"ב

בס"ד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים **שניאור זלמן** שי' עב"ג הכלה מרת **מושקא** תח"י.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכירינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בתור הבעת תודה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזה תשורה מיוחדת - מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שחילק 'תשורה' בחתונת כ"ק אדמו"ר מה"מ - הכוללת: מכתבי ברכה להורי החתן והכלה, כתבי קודש הגהות ומענות - מכ"ק אדמו"ר מה"מ. יומן של סב החתן, מזכירו של הרבי, הרה"ח הרה"ת ר' יהודה ליב שי' גראנער, ועוד.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם", בהתגלותו המיידית של מלכנו משיחנו.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

משפחת ליפסקער
קראון הייטס

משפחת זאנדהויז
קראון הייטס

תשורה משמחת נישואין - ה' אדר תשע"ב

זאנדהויז - גראנער - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, סו' בשבט תשמ"ב
ברוקלין, נ. י.

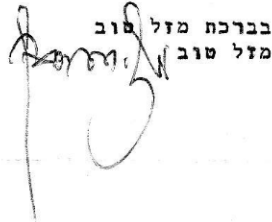
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' ישראל אליעזר שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

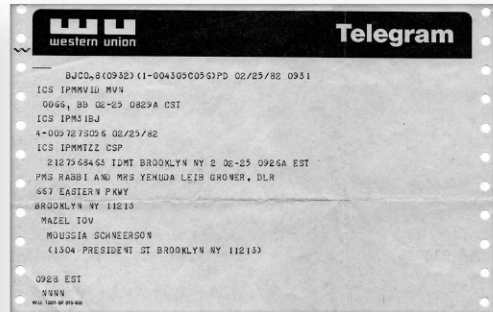
במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ב' אדר הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב
מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחה ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
תורה החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב ברכה מהרבי
לחתונת הורי החתן

מברק ברכה מהרבנית חיה מושקא ע"ה
לחתונת הורי החתן

סנדהויז - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, י"ב כסלו תשמ"ט
ברוקלין, נ. י.

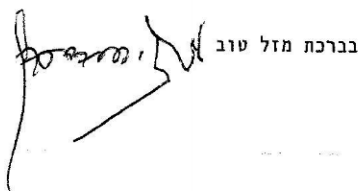
הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' ישראל אליעזר שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוגי תי'
מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

מכתב ברכה מהרבי
להולדת החתן

שניאור זלמן ומושקא זאנדהויז

ליפסקער - ברוקלין
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יז' אלול השכ"ז
 ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' חיים שלום דובער שי'

שלום וברכה!
 במענה על הודעתו ע"ד הכנסת לדירה חדשה,
 הנה יה"ר מחשי"ה שיהי' משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה בגשמי'ה וברוחני'ה.

בברכה כוה"ט

מכתב ברכה מהרבי להורי הכלה
 לרגל הכניסה לדירה חדשה

ליפסקער - ברוקלין
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, בדר"ה תמוז השכ"ז
 ברוקלין, נ.י.

האבנך הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' חיים שלום דובער שי' וב"ג חי'

שלום וברכה!
 במענה על ההודעה מקביעה זמן החונתם ליום יא' תמוז הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב מזל טוב ושחתי' בשעה טובה ומוצלחה ויבנו ביח בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי הורה החסידות.

בברכה מזל טוב
 מזל טוב

מכתב ברכה מהרבי
 לחתונת הורי הכלה

ליפסקער - ברוקלין
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ברה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה' חיים שלום דובער שי'

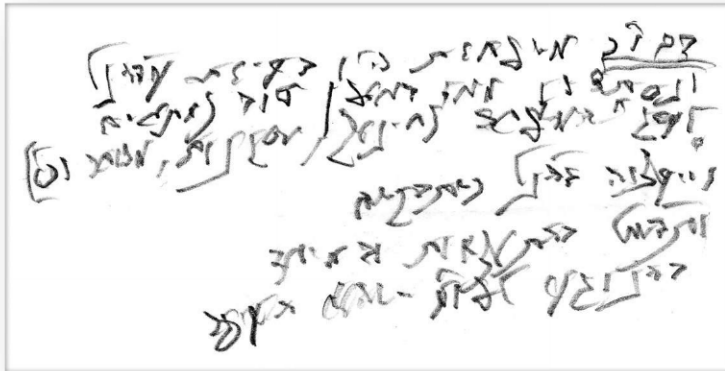
שלום וברכה!
 במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב ונקרא שמה בישראל מושקא שתליטיא,
 הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' ת"י לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות י"א א) נשים במאי זכייך באקרובי כו' באחנוי כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

מכתב ברכה מהרבי
 להולדת הכלה

הסתדרות נכונה

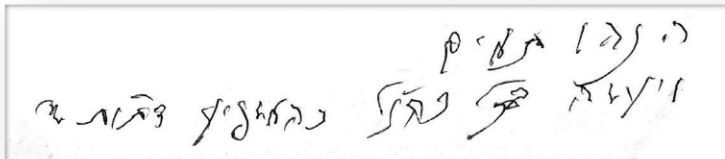
מענה למשפחה שכתבו לרבי על מצבם הגשמי הקשה

בכו"כ [= בכמה וכמה] משפחות היו בעיות עדהנ"ל [= על-דרך הנזכר לעיל] ונסתדרו מאז באופן טוב (מתאים "לעסק" המשפחה (חינוך, עסקנות, מסחר וכו')

ויעצוה בהנ"ל כשתבקשם

ותבש"ט [= ותבשר טוב] בהתוצאות ובמיוחד בהנוגע לפו"מ [= לפועל ממש] - שהוא העיקר

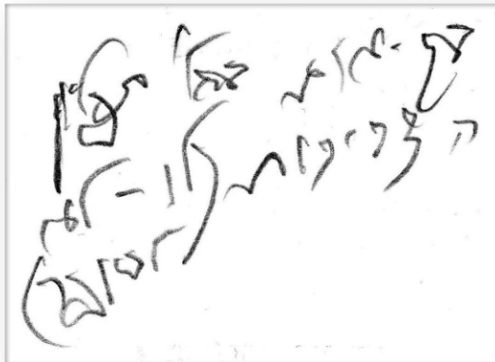
מענה לא' ששאל הוראות מהרבי

הנהו תמים

ויעשה בכל הנ"ל כהמשפיע דתו"ת [= דתומכי תמימים] שי'

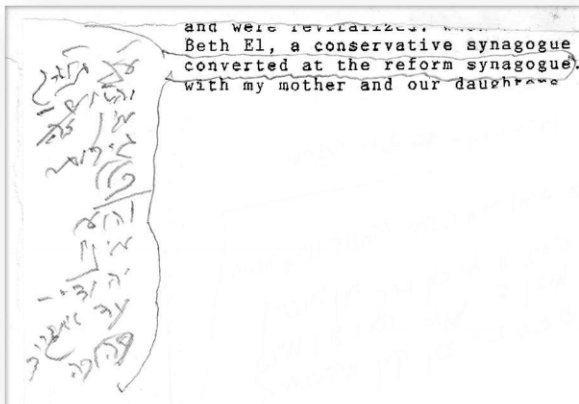
תפילין פסולות

מענה לא' שכתב שהתפילין שלו פסולות

בקיאות בהל' תפילין הצריכות (לו - לא לסופר)

גיור רפורמי

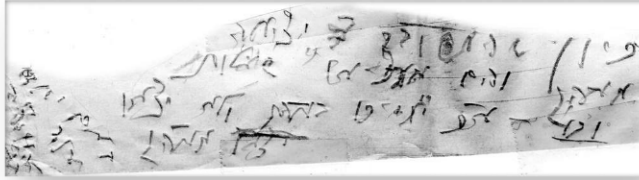

מענה לא' שכתב שנתגייר בגיור רפורמי

ע"פ תוה"ק והשו"ע [= על-פי תורתנו הקדושה והשולחן-ערוך] - אין זה גירות כלל

והוא אינו יהודי - עד שיתגייר כהלכה

נסיעה לרבי

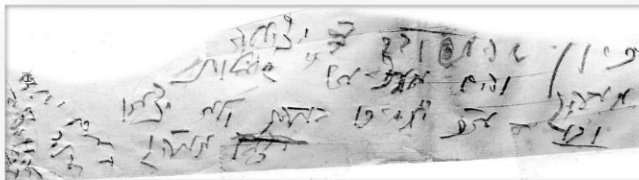

מענה לא' שכתב שהוריו רגילים לבוא כמה שנים לרבי, ושנה אחת לא הרגישו טוב ושאל מה לעשות:

כיון שהמדובר ע"ד [= על-דבר] יציאה מאה"ק [= מארץ הקודש] והם המציאו שאלות וכו' - א"כ [= אם-כן] ימשיכו באה"ק ולא יצאו מאה"ק

באם יחדש עוד בזה המענה כנ"ל.

עסקנות בארץ הקודש

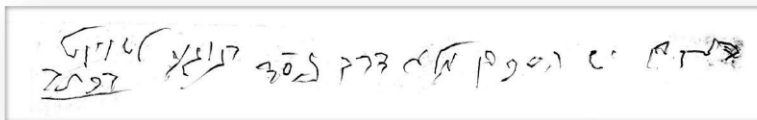

מענה לאחדים מאנ"ש בארץ הקודש ששאלו ע"ד ארגון ועד חדש לטפל בנושא מסויים:

אמרתי וכמה פעמים שכ"ז [= שכל זה] שייך להעסקנים ואגו"ח שעל אתר

ולפלא הכי גדול שאינו יודע ע"ד"ז [= על דבר זה] !!

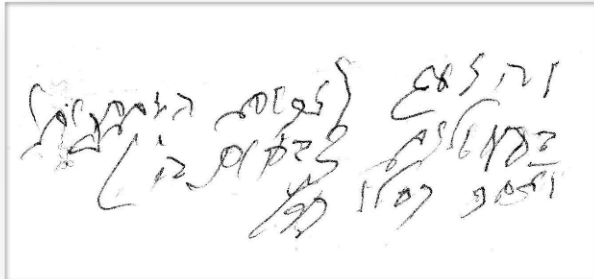
קניית עסק

מענה לא' ששאל ע"ד קניית עסק

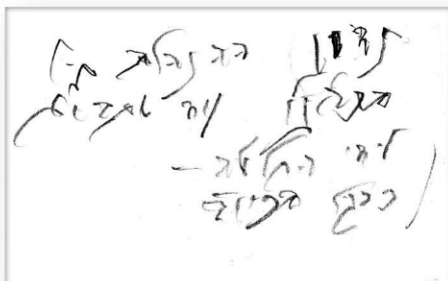
באם יש הסכם מלא דרב פס"ד [= פוסק דין] בנוגע לשויו"ט [= לשבת ויום-טוב] בכתב

פעילות בצבאות ה'

והזמ"ג [= והזמן גרמא] [זכות השתתפותו בפעולות צבאות ה') ואח"כ [= ואחר-כך] כסלו כו'

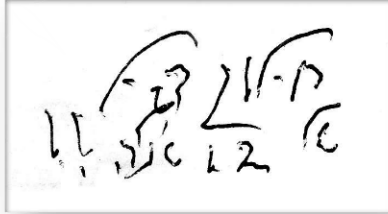
החלטת ההנהלה

תדון ההנהלה תל' בכהנ"ל עד שתבוא לידי החלטה - כרגיל בכיו"ב

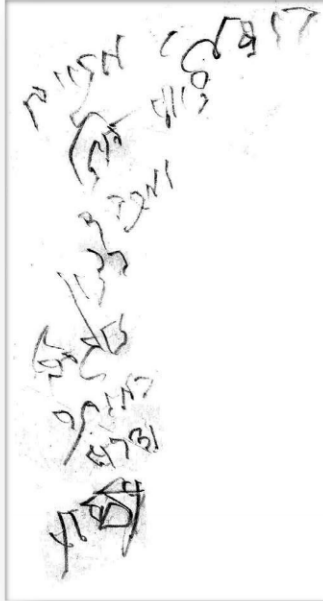
נישואין בהבדל גיל

מענה לא' שרצה להתחתן עם מי שהיא שיש הבדל גיל גדול ביניהם:
חילוק בגיל של 12 שנה!!

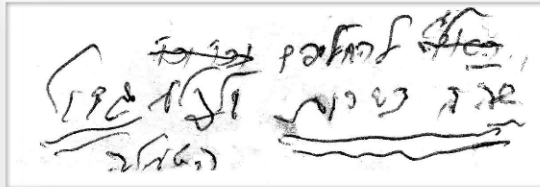
שלום בית

בודאי מקיים ציווי חז"ל ומכבד רצון זוגתו ת"י במותר ודרוש עפשו"ע [= על-פי שולחן-
ערוך]

אין צורך להחליף תפילין כשרות

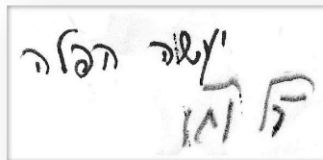
מענה לא' שקיבל הוראה מהרבי לבדוק התפילין שלו, ולאחר שבדק נמצאו כשרות, ושאל האם אף על פי כן להחליף התפילין:

לא [להחליפם] שה"ה [= שהרי הם] כשרות ולפלא גדול השאלה

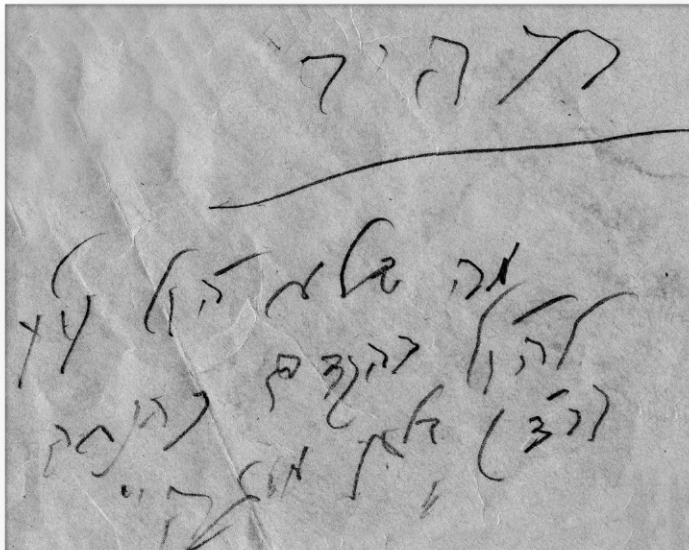
הפלת עובר

מענה לאשה ששאלה את הרבי אודות הפלה:
ר"ל וח"ו

הדפסת השיחות

הוראה שצירף הרבי על חבילה של שיחות:

מהיר

מה שלא הו"ל ע"ע

להו"ל בהקדם כהנחה

(ר"ד) "בלתי מוגה"

שניאור זלמן ומושקא זאנדהויז

בשעתו כאשר ממשלת רוסיה סגרה את שעריה ולא נתנה ליהודים לצאת מרוסיה, היו ארגונים שונים שעשו הפגנות ברחבי העולם ללחוך על ממשלת רוסיה. הרבי התנגד בתקיפות נגד הפגנות אלו, והביע דעתו הק' בפומבי בעת ההתוועדות וכיו"ב. ואחת הסיבות הייתה כי זה מזיק ליהודי רוסיה.

הרבי התייחס גם לטענת יהודים הנמצאים ברוסיה שמבקשים להמשיך בהפגנות, שאין לשמוע להם. כדוגמת חולה שאין שומעים לו אלא להרופא, כי החולה אינו יודע בעיני רפואה וכו'.

לאחרי ההתוועדות שאל סב החתן הרה"ח יהודה ליב שי' גראנער את הרבי בנידון. לפנינו שאלות הרב גראנער ומענות הרבי אליו:

ארינאמי בנדי היפאלי זאפי' אמ העלמים סמי אמריים אהילק אין אומען האק
 זכאמתי חולה שאין שומעים לו אלא להרופא, כי החולה אינו יודע בעיני רפואה
 וכו' -

פשוט איהו סע"ה סע"ה סע"ה יכו חולה אמרי' זייגן אין אהילק פאזניג ורופא אמרי'
 אין צדיק שומעין אהלה פ' זק יוצק מרי' נפשו זאמי הרופא אמרי' שאלות
 התיבה מנין או שומעין אהלא

- אז נתמור איך היינו באם ילפא א' אמרי' שצ"ן יתני אמרי' שיה' זיגן אמרי' זהו
 מו באפלת יודע' שהמחלה היא החולה -

ועד' בה' יודע' סע"ה סע"ה אמרי' החולה אמרי' שצ"ן זאפניג ופ' ח' חלפתי
 אמרי' מו וסע"ה זה זיגן או שומעין אהלה פ' זק יוצק מרי' נפשו זכאמתי
 חולה ששאל איהו סע"ה סע"ה סע"ה חולה אמרי' שצ"ן זאפניג ופ' ח' חלפתי

ענין ששאלת אהילק
 אהילק

בשו"ע אדה"ז ששכ"ח סי"ב: חולה אומר צריך אני לתרופה פלונית ורופא אומר אין צריך שומעין לחולה כי לב יודע מרת נפשו ואם הרופא אומר שאותה התרופה מזיק שומעין לרופא.

לא נתבאר איך הדין באם רופא א' אומר שיזיק והשני אומר שלא יזיק, אם זהו כמו באכילת יוהכ"פ שהמחליט הוא החולה

ועד"ז בהל' יוהכ"פ סתרי"ח ס"א, אם החולה אומר שצריך לאכול ואפילו ק' רופאים אומרים לא ושאוכל זה יזיק לו שומעין להחולה, כי לב יודע מרת נפשו.

הרי ששיטת אדה"ז שגם בנוגע לתרופות החולה נאמן וכו'.

מענה הרבי ע"ז: בענין ששייך לומר שהוא מבין

כ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לציין על שאלתי בענין ההפגנות משו"ע או"ח
 סי' שכ"ח ותרי"ח ששומעין לחולה ולא לרופא כי יודע לב מרת נפשו -
 "בענין ששייך לומר שהוא מבין".

בשו"ת הרב"ז ח"ד סי' ס"ו (מקור דין הנ"ל): אם אמר צריכה אני אפילו
 שיש שם חכם ורופא שאומר אינה צריכה לה שומעין והוא הטעם לשאר חולאים
 דלב יודע מרת נפשו דאע"ג דרוב חולאים אינם בקיאים בחולי שלהם יש מקצת
 שבקיאים ושכא זה פ' המעורר וספק נפשות להקל ולא הלכו אחרי הרוב בפקוד"ן
 .. ועוד ראוי מלשון רבנן חס ושלום שכתב וז"ל וכי חולים נביאים הם בקיאים
 הם אך כיון שיודע החולה או החי' שהוא שבת או יוהכ"פ ואומר צריך אני
 ואינו יכול לסבול מחמת החולי מאכילין אותו ואפי' סבורים החולים שאינם
 מסוכנים.. בין לעשות לו שאר חרושות.. אין צריך לומר אם התרופה ששאל החולה
 הוא מהדברים שרגילין לעשות לאותו חולי דפשיטא דלחולה שומעין ולא לרופא
 אלא אפילו אינו מהדברים שרגילין לעשות שומעין לחולה משום לב יודע מרת
 נפשו. ע"כ.

ואולי להעיר משו"ר פי"ט, א: לב יודע מרת נפשו.. שהלב מרגיש בצרה שהוא מיצר.
 - היינו סומכין על החולה (או שאר מרת נפש) מפני הרגשתו (דאינו הלוי
 בבקיאיתו או הבנתו).

לייבל
 הרי' זאפניג
 חלפתי

בהמשך לזה שאל - ראה צילום.

הרבי הדגיש את המילים: "יש מקצת שבקיאים ושמא זה מן המיעוט". וכתב:

ה"ז ממש כהנ"ל

ועל-זה שכתב: שסומכין על החולה .. מפני הרגשתו ואינו תלוי בבקיאיתו או הבנתו -

כתב הרבי: ?! הרי מפורש הפכו ברדב"ז

ב

(ב) בסי' תרי"ח ס"ב כותב אדה"ז: ואע"פ שהחולה בעצמו אומר שא"צ אין אמירתו
 נחשבת לכולם.. דשפת מחמת טירוף הדעת הוא אומר כן שאינו מרגיש בחליו וכו'.

- ואין אומרים שברא זו להיפך, כשאומר שצריך נגד מאה רופאים שאומרים אינו
 צריך ועוד שיזיק לו אלא שומעין לו.

הרי' זאפניג
 חלפתי

ועל-זה שכתב כשאומר שצריך נגד מאה רופאים שאומרים שאין צריך ועוד שיזיק לו ששומעין לו -

כתב הרבי: הא מנ"ל?!

בהמשך לזה כתב הרב גראנער, בשו"ע סתרי"ח ס"א: ולפיכך אפי' מאה רופאים אומרים שא"צ לאכול ואפי' הם אומרים שהמאכל מזיק לו שומעין להחולה.

כתב הרבי:

כי בעניני מאכל להשיע רעבונו שהוא רעב - הלב יודע מרת נפשו

אבל מהי השייכות לריפוי ע"י סממנים וניתוח - שאין לו כל מושג וידיעה בהם

וע"ד שיודע אם אחזו בולמוס ולמה ומאכילין אותו אפילו דבר המזיקו ודאי בשביל לשמור חייו

בהמשך לזה הביא הרב גראנער משו"ת הרדב"ז: הכלל העולה מדברי אלה דטעמא דלב יודע מרת נפשו שייך הן באכילה בין בתרופה וכו'.

כתב הרבי:

דאפשר הוא מהמיעוט דבקי - משא"כ בשלילה החלטית דאפשריות זו.

הרי מביא לר אר"י הר"ר שלי"ת וכו'
 חלוקה לקיאים הם קיאים הם ואקופ"ר שומעין
 זה חלקי זה מביא שומעין זה חלק אפי' אינו מהפיקין
 שיהיה חלקות וכו'.
 ועוד, קשה מצדו שר דבקי קנוע אפי' אפי'
 זה קנוע זה חלק וכו'. ורש שומעין אז משיב
 צדק יוצק.

(כ) ומה שכתב ועוד שיש לו ואקופ"ר שומעין
 זה חלק וכו' "הוא מתי" -
 כפי מתי ס"א: ולפיכך אפי' מאה רופאים
 אומרים שא"צ לאכול ואפי' הם אומרים
 שהמאכל מזיק לו שומעין זה חלק
 כאין אומרים שאם ממת טיבוס הקצת וכו'.

כ"ק אדמו"ר שלי"ת הואיל להלק בין אכילה (דשייך לומר ע"ז יודע לב מרת נפשו) משא"כ בנוגע לריפוי ע"י סממנים וכיו"ב "מהי השייכות".

חילוק זה הוא יסוד השאלה ששאלו את הרדב"ז וז"ל: ויש מקצת נבונים שאמרו דלא דמיא כלל לאכילה ביוהכ"פ דבשלמא גבי אכילה שייך למימר שפיר לב יודע מרת נפשו אבל לגבי שאר תרופות אין החולים בקיאים בחולי שלהם ולבקיאים שומעים ולא לחולה ואע"ג דקיי"ל ספק נפשות להקל אין כאן אפילו ספק וכו'.

וע"ז באה חשבתו וז"ל: אותם שאומרים דאין לחללין על חולה שיש בו סכנה בזמן שאומר צריך אני אפי' שרופא אומר אין צריך קטילין בפיקוח נפש דאין רוח חכמים נוחה מהם שאמרו הנשאל הרי זה מגונה והשואל כאלו שופך דמים. דפסיים שם

הכלל העולה מדברי אלה דטעמא דלב יודע מרת נפשו שייך בין באכילה בין בתרופה וכו'.

וכן פסק אדה"ז בסי' שכ"ח סעיף י"ב: חולה אומר צריך אני לתרופה פלונית ורופא אומר אין צריך שומעין לחולה כי לב יודע מרת נפשו.

ועוד, שהרי הרדב"ז שם כותב שאפילו אם החולה מבקש תרופה שאינן מהדרבים ורגילין לעשות שומעין לצב לחולה משום לב יודע מרת נפשו.

לייבל

כ"ק אדמו"ר שלי"ת הואיל להלק בין אכילה (דשייך לומר ע"ז יודע לב מרת נפשו) משא"כ בנוגע לריפוי ע"י סממנים וכיו"ב "מהי השייכות".

חילוק זה הוא יסוד השאלה ששאלו את הרדב"ז וז"ל: ויש מקצת נבונים שאמרו דלא דמיא כלל לאכילה ביוהכ"פ דבשלמא גבי אכילה שייך למימר שפיר לב יודע מרת נפשו אבל לגבי שאר תרופות אין החולים בקיאים בחולי שלהם ולבקיאים שומעים ולא לחולה ואע"ג דקיי"ל ספק נפשות להקל אין כאן אפילו ספק וכו'.

וע"ז באה חשבתו וז"ל: אותם שאומרים דאין לחללין על חולה שיש בו סכנה בזמן שאומר צריך אני אפי' שרופא אומר אין צריך קטילין בפיקוח נפש דאין רוח חכמים נוחה מהם שאמרו הנשאל הרי זה מגונה והשואל כאלו שופך דמים. דפסיים שם

הכלל העולה מדברי אלה דטעמא דלב יודע מרת נפשו שייך בין באכילה בין בתרופה וכו'.

וכן פסק אדה"ז בסי' שכ"ח סעיף י"ב: חולה אומר צריך אני לתרופה פלונית ורופא אומר אין צריך שומעין לחולה כי לב יודע מרת נפשו.

ועוד, שהרי הרדב"ז שם כותב שאפילו אם החולה מבקש תרופה שאינן מהדרבים ורגילין לעשות שומעין לצב לחולה משום לב יודע מרת נפשו.

לייבל

הוספה לשיחת ש"פ בלק תשמ"ג

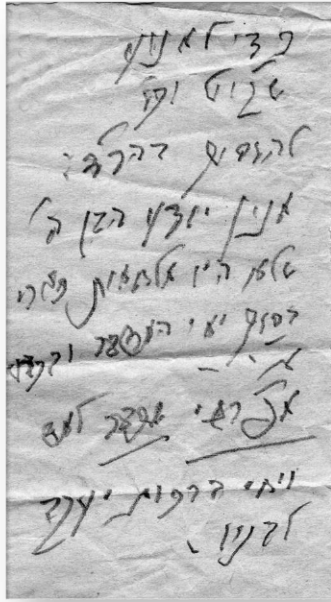
כדי למנוע שקו"ט וכו'

להוסיף בהר"ד:

מנין יודע הבן ה' שלא היו מלחמות כארי בסוף ימי המדבר ובכבוש א"י -

מפרש"י שכבר למד

ויחי ברכות יעקב לבניו.

הוראות שהכין הרבי להדפסה

תפלה

וכיוצא בזה

להשתדל לעבוד ה' בשמחה ובטוב לבב

לצדקה קודם תפלת הבוקר

בכל יום חול - וכן לפני תפלת המנחה

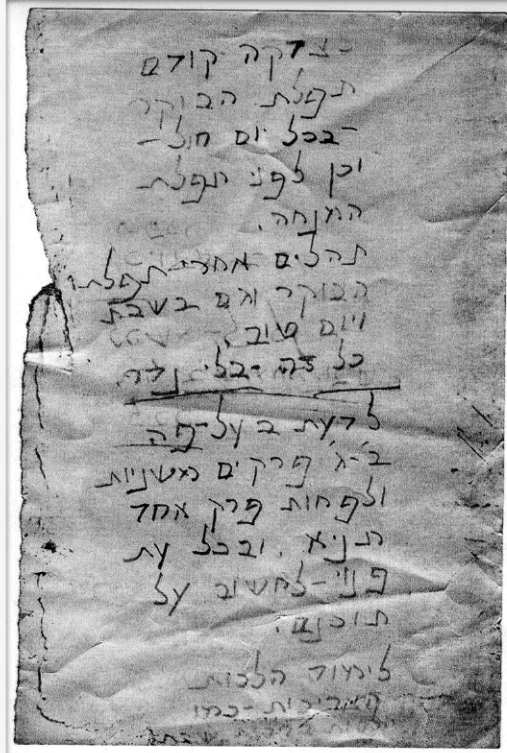
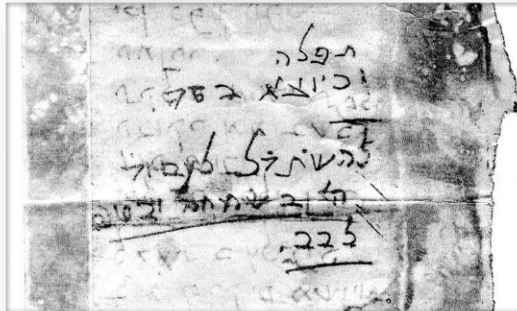
תהלים אחרי תפלת הבוקר וגם בשבת ויום טוב

כל זה - בלי נדר

לדעת בעל-פה ב'-ג' פרקים משניות ולפחות פרק אחד תניא, ובכל

עת פנוי - לחשוב על תוכנם.

לימוד הלכות הצריכות - כמו הלכות ברכות, שבת

קטעים מיומנו של סב החתן הרה"ח יהודה ליב שי' גראנער

ב"ה, עש"ק פ' תולדות תשל"ח

בשעה 4 נכנסו הרופאים ובדקו ומצאו הכל כרגיל.

כ"ק אד"ש אמר שהסדר בשבת יה' כמו עד עתה. הרופאים שאלו אם יה' שידור במוצש"ק. אמר (באנגלית): מסתמא לא.

הסדר של הערב כמו בשבתות הקודמים: מנחה, קבלת שבת וערבית – בחדרו ביחידות.

הרבנית תח' אכלה סעודת שבת ביחד עם כ"ק אד"ש.

ש"ק בוקר

יצא לבית הכנסת לפני הקדיש דשיר של יום, ושהה שם עד אחרי הקדיש שלפני מוסף.

אמירת ההפטורה בבכיות. אחרי תפילת מוסף – שהתפלל בחדרו – נכנסו הרופאים ומצאו שהכל כרגיל.

בשעה 12:15 נכנסה הרבנית תח' ורגעים אחדים אחרי זה פתחה הדלת ובקשה להביא הכוס עבור קידוש וגם החלות. כשהכנסתי הנ"ל, ביקשה שאמזוג הכוס יין, ואחרי ברכת המוציא הכנסתי סעודת שבת.

מנחה בשעה 4:00 בבית הכנסת. אחרי התפלה אמר: איך וועל מן הסתם וועלן דאווענען מעריב אויך בצייבור, לברר באיזה שעה מתפללים. ביררתי – בשעה 5:30. וכן הי' שיצא לערבית. אח"כ הבדלה בחדרו. אח"כ נכנסו הרופאים ומצאו שהכל כרגיל.

ש"ק פ' וישב, מבה"ח טבת

אחר תפילת מוסף אמר להרופאים, בבוקר בעת אמירת תהלים הרגיש חלישות והפסיק אמירת התהלים לזמן מועט, וזה לא הי' בשבת בראשית, גם לא בש"פ חיי שרה.

אחרי תפילת מנחה שאל כ"ק אד"ש: ווער האט דאס אנגעשראקן דעם דאקטאר, ער האט אזוי שטארק געקוט אויף מיר בשעת מנחה. אמרתי שאיני יודע, אלא שאחרי אמירת ההפטורה נדמה לו כאילו מה שהוא לא בסדר. כ"ק אד"ש תמה על-זה. אמרתי שד"ר רזניק ניסה להרגיע את הרבנית

ב"ה. עש"ק בהר-בחוקותי, תשכ"ג. בשעה 3:00 אחה"צ

סבתו של החתן מרת יהודית תח' הייתה מאושפזת בבית הרפואה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל אם תהי' בבית בש"ק. עניתי שעדיין לא נותנים לה לצאת מבית הרפואה.

כ"ק אד"ש: מה היא תעשה שם בשבת, מסתמא ישנן שם עוד נשים יהודיות שהיא יכולה לדבר אתן, מן הסתם היא שם גם בשביל ענין רוחני.

כ"ק אד"ש שאל אם יש לה בשכנות נשים יהודיות. אמרתי בחדרה נמצאים רק נכריות, אבל אולי ישנן בחדר שני.

כ"ק אד"ש: מן הסתם יש שם מי שהיא יכולה להשפיע עלי', אם אין בין החולניות, מהאחיות, אם לא מהן, מן הרופאים, מן הסתם ישנה לכל הפחות אחת שהיא יכולה לדבר אתה בעניני יהדות.

אח"כ שאל כ"ק אד"ש: איך יהי' בענין הדלקת נרות, האם יתירו לה.

אמרתי ששתי ידי' עם תחבושת, ולא תוכל להדליק הנרות בעצמה.

כ"ק אד"ש חשב רגעים אחדים ואמר: יש לשאול אצל רב אולי אפשרי שהיא תברך על הנרות ומי שהוא אחר ידליק. ולפעול אצל הנהלת בית הרפואה שירשו שהנרות ידלקו חצי שעה אחרי הדלקתן. וחשב איזה זמן ואמר: עד הזמן שבאים לאכול סעודת שבת. הגבי' שתי ידי' הק' ואמר: מן הסתם יכולים לאכול הסעודה בזמן מוקדם. והוסיף מן הסתם ימצא הרב דרך שיוכלו לעשות ככה.

אח"כ שאל: אם יש לה שם קופת צדקה. אמרתי שזה יכולים לסדר.

כ"ק אד"ש: קופה אולי לא ירשו, יכול להיות מעטפה, וזה מי שהוא אחר בטח יכול לסדר זה עבורה, ולסדר זה באופן שכולם יראו זה, אבל זה צריך להיות על-פי בקשתה.

מוצט"ק פ' וישב

ד"ר רזניק: שמעתי שזהו מספר גדול. הרבי פנה אלי ושאלני: כמה פעמים, ולא ענית. הרבי פנה לד"ר רזניק ואמר: אולי תגיד לי כמה פעמים אמרו בכדי שגם אני אדע זה. לפועל אמר הרבי שאפשרי במספר מצומצם.

אחרי השיחה שארכה משעה 7 עד 8:40, נכנסו הרופאים, ואמר להם כ"ק אד"ש: הנכם בעלי-חוב 20 מינוט. אמר הד"ר רזניק: להיפך הרבי עבר זמנו בכמה רגעים. אמר לו כ"ק אד"ש: הלא אמרתי שהשיחה תתארך משעה עד שעתיים.

בנוגע להסדר מחר, אמר הרבי, טוב יותר לדבר על-זה מחר לאחר שיחזור מהמקוה, ובנתיים יוכל לישון בלי בלבולים ודאגות.

ד"ר רזניק שאל איך הרבי מרגיש. כ"ק אד"ש אמר: חלש. וזו אחת הסיבות שקיצר בהשיחה. כי בחצי שעה האחרון הרגיש חלישות. אמר הד"ר רזניק אפשרי ביותר שהלב עוד אינה מוכנה לפעילות גדולות.

ביקש להכין המקוה ברחוב יוניון למחר, ולהשגיח שחום המים יהי' כפי דרישת הרופאים.

ע"ד הליכה למקוה מחר. ד"ר רזניק שאל את הרבי כמה פעמים הוא טובל.

ע"ד הליכה למקוה, הרופאים רצו ללוות את הרבי. אמר הרבי: חבל על זמנם לחכות עליו שעה, או אפילו ג' רבעי שעה.

כ"ק אד"ש: איני רוצה לגלות כל הסודות שלי.

אנו ע"י, כד' להפנת את תשומת לב התופשים. ידענו שהט שיש מי שדואג לנו ידענו שלא יפקידו אותנו. אשה אחרת הוציאה בקול הלוח "כל הלילה הנפללת לרבי, האוחז בציצית של בעלי-החמד שזוג התיירים טמו במתיבה, ומשורזיק לבת. לא טוהר לאישה כזה לטפס חוזה בחארי. השניים התקוטו במגורה, עד שאמשו כמותותיהם, לא הוציאו מסיידה-דומיאל.

12 שעות חיפשו כוחות משטרה אחרי הנספה והרשל בנוסדה "כל הלילה הנפללת לרבי ואחותי בציצית בעלי". הוג בנוסדה, הדיים להמישה, בעלי בית רחוק קטן בניידוק, הגיע ארצה לפני שבועיים לביקור משפחתי. הם התגוררו בבית קרובים מרחוב השמש בניידוק ושיירו בארץ במתיבה של מדינת התיירים מאיר אורטן סאלק שבת.

אנו יזמנו האחרון בישראל עשו השניים נדיפה. במסד יצא לתוב"ג, הוליוו לטייל באזור הכרמל, מדידים הודים בעינת הארי קולת, לא הוציאו מאוניברסיטה וישה. הוא שב למקום מקד שעה כרי לפגוש, אך לא מצא איש. האיש הועיק את המשטרה, וזו מריקה במשך הלילה בכוחות מחונככים את הזאריית שביעיות הכרמל. נה וליקם נדי האחר, כל אחת שעות ישב זוג התיירים המבוגר בקצה החארי, רדעו מפרד ומציתה, ומקיש על

בשעה ארבע לפנות בוקר, מתחנת המשטרה בסידת הכרמל, יצא בני הזוג בנוסדה במתיבה שנהיה היה בין התופשים: אל נמל התעופה. כמבוגר עילה הזוג באיחור של כשמונה שעות, על מנת אל על, בדרך חזרה לניד. זרק. מכיסו הם שמרו פולקס והם שמות מוציאות אותם יסודו לרבי מלונביץ, כי שיה יידעו את סוכנו למציל נפש בישראל.

קטע עיתון אודות הצלתם של הרה"ח ר' צבי הירש גאנזבורג וזוגתו. בסיום הכתבה נאמר שהם יבקשו את ברכתו של הרבי עבור מציליהם, והרבי סימן זאת בעיגול, לאישור

סיפורים שסיפר סב החתן הרה"ח יהודה ליב שי' גראנער

ד) כשנסע מריגא לאמריקה ביחד עם אדמו"ר הריי"צ, הנה בהיותם על הספינה ביקש ממנו אדמו"ר הריי"צ שיכתוב דברים וואס וועלען צונין קומען אין אמריקה, וכתב לו. אחרי ההסתלקות ראה שהי' מונח על השולחן, וסיים שהרבה דברים ש"ק אדמו"ר שליט"א קאכט זיך אין דעם הם מהדברים ההם.

סיפר בשם הרח"ל שידוע שבתר"פ הי' אדמו"ר הריי"צ חלוש האט מען געשיינקט יארן דעם רבי'ן, לפני זמן מועט ישב הרח"ל און געציילט די יארן ועלה הס"ה דרייסיג יאר, היינו כמספר השנים שחי אדמו"ר הריי"צ אחרי הסתלקות אביו.

ידוע שהרב חודקוב הי' מנהל האגו"י בליטא. כשהי' הכנסי' הגדולה הי' הרב חודקוב אחד הדוברים הראשיים וזאת בשעה שהי' אברך צעיר מאד. ושם ישבו רבנים וגאונים ואדמו"רים מופלגים.

אדמו"ר הריי"צ רצה מאד שתהי' אגודת הרבנים בליטא (ריגא) אבל שלא ידעו אז ס'קומט פון ליובאוויטש וכך הוה. הרב חודקוב פעל שתהי' אגודת הרבנים. ובמשך זמן מועט הי' צ"ל האסיפה הראשונה. כשהודיע לאדמו"ר הריי"צ, אמר לו אדמו"ר הריי"צ אני גם בא להאסיפה, הרב חודקוב לא הי' רב. אמנם מכל מקום הרבנים מינו ועד של ז' טובי העיר ואותו בחרו למזכיר וכך נהי' לדוברת של היהדות החרדית בליטא.

גם סיפר שכשהי' כ"ק אדמו"ר שליט"א בחרקוב (קודם שנהי' חתן המלך) הי' שם ישיבת תו"ת והי' שם ישיבה ליטאית והישיבה הליטאית הי' למטה בביהכ"נ ותו"ת למעלה בעזרת-נשים וכ"ק אדמו"ר שליט"א הי' לומד בבית מדרש אחר, רק לאכילה הי' הולך לאכול ביחד עם בחורי תו"ת והי' שקט. פעם א' נתיישב ליד בחור ושאל אותו מה הנך לומד וענה לו מס' קידושין, מיד שאל אותו שאלה. בינתיים נאספו כמה בחורים ושאל אותם מה אתם לומדים וענו יו"ד הל' תערובות, ושאל אותם 'היכי תמצוי' בצורה שלא היו יכולים לענות, ואח"ז שאלו אותו שיגיד תשובה, ואמר אתם לומדים הל' תערובות, לא אני... וכך הי' כמ"פ.

דיברו על תקופת פאריז (תרצ"ג-תש"א) שהי' כ"ק אדמו"ר שליט"א מגיד שיעור בא' הביהמ"ד והיו באים

היום, ט' אדר תשמ"ה, נתמלאו ארבעים וחמש שנה לביאת כ"ק אדמו"ר הריי"צ לארצות הברית, באותו ספינה של כ"ק אדמו"ר הריי"צ הגיע גם הרב ח. מ. א. חודקוב. אמרתי לו היום מז"ט - יש שיחה מאדמו"ר הריי"צ בשנת תש"ב כשנתמלאו ארבעים וחמש שנה ליסוד תו"ת, על המספר של ארבעים וחמש - ומכיון שהי' עת הרצון הואיל הרב חודקוב לספר איזה סיפורים:

א) בכלל קיבל הרב חודקוב, קירוב מיוחד מאדמו"ר הריי"צ, בכל פעם שהגיע אל אדמו"ר הריי"צ כשהי' באירופא הי' נכנס ליחידות ללא שהיות ובכל זמן שרצה הי' יכול להיכנס, ובזמן שהי' אדמו"ר הריי"צ באמריקה לא עבר יום שלא הי' אצל האדמו"ר הריי"צ (שבת, יו"ט, ר"ה, יו"כ, וכו').

בכלל הי' דרכו של אדמו"ר הריי"צ לספר לו סיפורים ומזה הי' הרב ח. מ. א. ח. לומד הוראות בעבודת הכלל. פעם סיפר לו אדמו"ר הריי"צ שבחיים חיותו של כ"ק אדמו"ר הרש"ב, הגיעו ידיעות לליובאוויטש שבגרוז'י ובהרי הקווקז, ישנה התעוררות גדולה לתו"מ (א. ה. לא זכור לי אם הי' זה כשהי' הריי"צ בחור או אחרי החתונה). ואז הי' מוכן הריי"צ לעזוב את ליובאוויטש ולנסוע לגרוז'י כדי לקרב אותם ליהדות, ואדמו"ר הרש"ב אמר לו זה לא בשבילך. דהיינו שהריי"צ הי' מוכן לעזוב את אביו ואת החסידים (שהי' לו התקשרות בלתי רגילה אליהם), הכל בשביל הפצת היהדות.

ב) פעם א' הזמין אדמו"ר הריי"צ אה הרב חודקוב לשולחנו לסעוד סעודת ליל שבת אתו היו אז אדמו"ר הריי"צ, הרבנית נחמה דינה, כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית, ואחותה הרבנית חנה (הרש"ג לא הי' אז מחמת סיבה).

פתאום באמצע הסעודה נכנסו ב' חסידים וישבו מן הצד ואמר אדמו"ר הריי"צ עכשיו אגיד מאמר וניגנו המאמר ניגון ואדמו"ר הריי"צ אמר מאמר (חודקוב אמר שכמדומה לו שזהו המאמר והי' אם רוח המושל וכו', נדפס בסה"מ קונטרסים).

ג) פעם נסע הרב חודקוב לאדמו"ר הריי"צ והיו בידו צ"ה שאלות וכו', ואכ"מ.

יותר או לא. הלך הסוחר להקופישיניצר וסיפר לו כל המאורע הנ"ל. ענה הקופישיניצער: אם הליובאוויטשער רבי אומר לא יותר מאלף דולר אזי תבקש תשע מאות תשעים ותשע דולר, ולא סענט יותר. וכן הוזה.

יום אחד התקשר סוחר שיש תח"י דף בודד מכ"ק אדמו"ר שליט"א כ"ק ושאל אותו הריל"ג את המחיר, אמר "א כתב קודש פון רבי'ן פינף טויזנט דולאר", והי' מכתב להרוגוצ'ובי מתרצ"ד והלה לא הניח לו לנגוע בזה (ער האט מורא געהאט מ'וועט צושלעפען). תוכן המכתב הי' שכ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש מהרוגוצ'ובי שהיות שעכשיו דור מדע אשר ע"כ יאסוף הרוגוצ'ובי כל המקומות בהגמ' שמדובר על מדע. כי אין איש יכול לעשות את זה כ"א הרוגוצ'ובי, והיו שם הרבה תוארים על הרוגוצ'ובי, ע"כ.

מספרים בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א) בסוף ספר דברים כתוב הושע בן נון, וקשה: למה לא כתיב יהושע? ותירץ שהרי את היו"ד הוסיפו לו משם שרי שהי' לה תרעומת וכו' (כמסופר במדרש), והנה את השם שרה נתנו לה כשהייתה בת תשעים ומתה בת קכ"ז שנה היינו בס"ה ל"ז שנה ובסוף ספר דברים היא שנת ארבעים ל"ח שנה ממתי שנתן משה את השם וממילא כבר אין להיו"ד תרעומות ולכן אין קפידא כ"כ.

פעם בפ' זכור אמר אדמו"ר הריי"צ מאמר על עמלק וביאר ג' מדריגות בעמלק, לאחר שבת הגיע א' למדן וחסיד ומשכיל בחסידות ועובד וכו' כשהגיע שאל אותו אדמו"ר הריי"צ למה לא היית כאן בשבת? אילו היית בשבת הייתי דורש מדריגה רביעית בעמלק. ומסיימים בטוב.

שנים או שלשה מנינים בע"ב, ולמדו כך חצי הש"ס. א' אמר שזכר תענית מו"ק חגיגה מגילה וכו'. הסדר הי' שהי' לומד שעה וחצי: בערך כשעה היו לומדים הגמ' רש"י ותוס', והספיקו בכל פעם עמוד או דף, ואח"ז דיבר על ענין א' כחצי שעה.

. . .

בהזדמנות כשדיברו על התמימים שלומדים אמרה הרבנית חנה גורארי': אט דאס הייסט געלערנט? אני זוכרת כשנסענו אני ואחותי והגיס (= כ"ק אד"ש) ברכבת. והי' לנו שני חדרים א' בשבילי וא' בשביל אחותי וגיס, והוא ישב כל הלילה ולמד בקול רם. מ'האט ניט געקענט שלאפן. והוא למד אז מס' ב"ב, דף אחרי דף, ובמשך הלילה גמר חצי מסכת.

סיפר שהי' א' במונטריאול, שכאשר שמע מלעיגים על כ"ק אד"ש, אמר: עליו אתם לועגים? פעם א' עמד ברכבת ולא רצה לשבת בגלל שמקומו הי' ליד אשה ועמד כל הלילה ליד הפנס ועיין בספר.

פעם א' בא ל-770 סוחר א' של כתבי יד ורצה למכור ג' גוף כתב-יד-קודש של הצ"צ - א' בנגלה וא' בחסידות ועוד ספר, ושאלו מה המחיר שהוא דורש עבור ספרים אלו וענה הנ"ל 50 אלף דולר ואמרו לו חמשים אלף? עבור כל ספר ניתן לך שלש מאות דולר, אמר הנ"ל א"כ לא אמכרנו. כעבור כמה שבועות רצו להתפשר עמו בסך 25 אלף. שאלו את כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שבשום פנים ואופן לא, שכ"ק חותנו הריי"צ אמר בשם אביו שאין פודין את השבויים יתר על דמיהם, והוסיף שיאמר לסוחר הנ"ל (הסוחר הי' מאוד מקורב להקופישיניצר) שישאל הקופישיניצר היות שהליובאוויטשער רבי אמר לא יותר מאלף דולר עבור שלשתן, האם יכול לתבוע

לזכות

החתן התמים **שניאור זלמן שי**
והכלה המהוללה מ' **מושקא תחי**

זאנדהויז

לרגל נישואיהם בשעטומו"צ
יום שלישי, ה' אדר ה'תשע"ב

נדפס על-ידי הוריהם

הרה"ת ר' ישראל אליעזר וזוגתו מרת חי' מושקא שיחיו

זאנדהויז

הרה"ת ר' חיים שלום דובער וזוגתו מרת חנה שיחיו

ליפסקער

וזקניהם

הרה"ח ר' צבי אלימלך וזוגתו מרת ברכה זיסל שיחיו **זאנדהויז**

הרה"ח הרה"ת ר' יהודה ליב וזוגתו מרת יהודית שיחיו **גראנער**